

Не стало між нами життя з того дня,
 Могилка ота нас ділила,
 Мов корч будяковий Все думка в мені:
 «Се Файга дитя моє вбила!»

Дарма, що я бачив жаль, сльози її.
 «Дурна, як поліно!» — сі мисли
 Вертались усе, як лиш бачу її,
 Вертались і груди мою тисли.

«Дурна, як поліно! В неволі зросла
 У батька, як жаба в болоті:
 Лиш вирне на сонце, та й зараз назад
 В болото по власній охоті!

Їй матір'ю быть? Господинею быть?
 І що ж вона вміє? Робити
 Лиш те, що їй кажуть, і родити, й груди
 Дитині до рота встромити.

Казала їй мати не слухать мене —
 Не слухала, хату лишила,
 Заробок повергла, щоб мамі служити,
 І власне дитя погубила».

Такі мене мучили мислі день в день,
 Обридла і жінка, і хата,
 Заробок, весь світ. І весь день я не раз
 Сидів і мовчав. Як заклята,

Мовчала і Файга, крутилась, мов тінь,
 По хаті, а ніччю ридає...
 І рад би промовить, потішить — так ні,
 Щось мов мені горло стискає.

І в інший бік думи важкії пішли:
 «Невже лиш сама вона винна?
 Чим ліпший і я? Чи ж моєї вини
 Нема, що померла дитина?

¹ Чорт твоєму батькові! (вер.).— Ред.

Роблю, заробляю, все к хаті гребу,
А першу підвалину хати —
Її, свою жінку, я таки не вмів
До хати життям прив'язати.

Не вмів її, зламану волев вітця,
Знов випрямить, духу нового
Додати. Одно лиш зумів — долучить
Нове ще ярмо до старого.

Чи маю ж я право від неї жадать
Тогó, що нізвідки було їй
Здобуть? Попрікати її дурноту,
Не бачачи власної свої?»

Роздумавши, хтів я осілить себе,
Буть к ній ласкавішим. Та ні вже!
Занадто тяжка була рана, і йшло
День по день усе поганіше.

І бачу, що дурно лиш мучимось ми,
Кажу їй: «Файгуню, нам вкупі
Не жити!» Поблідла, стоїть і тремтить,
Лиш очі на мене ті глупі

Витріщує... «Дам тобі розвід», — кажú.
Ще дужче поблідла й сказала:
«Як знаєш. Я бачу й сама...» Тут урвавсь
Їй голос, вона заридала.

І ми розвелись. Все, що мав, їй віддав.
І ще й наганьбив мене тесть мій.
Лиш в тім, що на собі, пішов я від них —
Такий-то був перший гешефт мій.